

1
sierżant. Szatko Józef.

6513

F. Brygada Strzelców.

23. Batalion.

Komp. Dowodzenia

Pl. Egzercycji.

Kwestjonariusz

p. jęca, internowanego, więźnia, łagiomnika
zestanego do ZS.R.R.

1.) Dane osobiste:

sierżant Szatko Józef, lat 40, podoficer zawodowy.

Dnia 14 czerwca 1941r. o godz. 04:30. zostałem

aresztowany w czasie czystki przez N.K.W.D.

i osadzony w wagonie kolejowym, a o godzinę

poźniej aresztowano moją żonę, która została zamknięta w odrębnym wagonie.

5.) Po dwóch dniach ukończeniu czystki w m. Orany

(Wileńszczyzna) ruszył pociąg ze stacji Orany do Wilna.

zagnany rozpaczką płaczącej pozostającej

miejscowej ludności. W nowej Wilejce gdzie była

koncentracja pociągów z aresztowanymi z różnych

stron Litwy. Po skompletowaniu pociągu odjeżdża

dla mężczyzn, oddzielnych dla rodzin ruszyły pociągi
 - na teren Z.S.R.R. - Pierwszy zrodzinami a następnie
 o jedną później ruszył pociąg z samymi mężczy-
 zkami, których było wlicznie 800 w kierunku do
 Republiki Kare-Fińska - Lagru Niedźwiedzio-Sora.
 Po przybyciu Niedźwiedzio-Sora niespełna 2 Tyg.
 po zrobieniu przez N.K.W.D. ścisłej rewizji,
 spisów, fotografii, zostaliśmy wywiezieni barką
 przez jez. Ladoga do m. Ostryoz, gdzie w
 ciężkich warunkach higij. i żywnościowych i fali kowa-
 rów, głodni pracowaliśmy w lesie. Po przebyciu
 jednego tygodnia, po wybuchu wojny zostaliśmy
 szybko z Ostryozu wywiezieni barkami do
 Lagru w Podporozu gdzie tworono "marnówki"
 po pięćset ludzi i pod wielką eskortą "strzelców"
 maszerowaliśmy pieszo 300km do Kargopola
 po jedno niowym wypracunku maszerowaliśmy
 dalej do Puksy do Lagru, miejscowości Onegda
 (oboz B.B.K.)

*) Obozy: Szopy zdesek przepiętione plankwami
 otoczone w koto kolczastym drutem z czterema
 "bocianami" na której pełnił służbę

"Strętkowie" z bronis maszynow.

5.) Skład zastawców;

25% Polaków.

50% Litwinów.

25% Rosjan.

Uwięzieni rekrutowali się przeważnie, wojskowie nauczyciele, policji i ziemnianie.

6.) Życie na zastawiu;

Godz. 4 rano pobudka "Podjum" Praca rozpoczyna się o godz. 6 "Rozwod" i wymarsz do pracy do godz. 18, praca odbywała się przy kopaniu żwiru, jesienią w czasie deszczu a zimą w dużych mrozach, przy pracy takiej nie ma się ciepłej odzieży, obuwia. Wyżywienie codzienne z porcji chleba 600grm i dwie razy dziennie zupa "Zapsza" Starsi fizycznie niewygrabiając wyznaczone normy otrzymywali porcje opóźnionej zmięszanej.

7.) Stosunek władz N.K.W.D.

Stosunek N.K.W.D był bardzo wrogi, przekleństwa które były używane: "Jobany wrot" "Polskaja mordca, faszyst" morderca Lagru z nazwiskiem Kondraszow na prośbę Polaków.

aby na podstawie porozumienia rządów Polski —
 — Z.S.R.R. było lepsze ustosunkowanie się władz N.K.W.D.
 i służb do Polaków, odpowiedział słowami;
 "Wam swobody podochnicie jak sobaki,
 "występuje jak sobaków" i wiele innych obelżywych
 słów.

8.) Pomoc lekarska;

Zgłaszający się chorzy do lekarza z wycośnięciem
 w goręcej o zwolnieniu od pracy — nie zostali
 uznani jako chorzy, a zamykano ich do karcera
 jako "odkaszeryków"

9.) Zacznosc' z krajem i rodziną;

Mimo pisanie kilkudziesięciu listów nie otrzymy-
 waniem żadnej odpowiedzi, pomimo że prosiłem
 N.K.W.D. — stę "potnomocny" o poinformowanie mnie
 gdzie może znajdować się moja rodzina wywie-
 ziona razem z innymi otrzymywałem pozbywając
 odpowiedzi.

10.) Kiedy został zwolniony, i w jaki sposób
 dostał się wjeżdżał. Zwolniony został dnia 18 listopada
 41 roku. i po otrzymaniu w miejscowości Puksa dokumen-
 tów i 1kg chleba i 75 rubli za cały czas pracy.

udałem się w podróż która trwała 4 tygodnie

Podróż od m. Kirowa była bardzo ciężka i smutna pomimo nadzieji że wkrótce będę w mundurze polskim — niebyło stacji kolejowej, przystanków abyśmy nie wynosili Tripów z wagonu.

Po przybyciu do m. Buehary gdzie zostałem skierowany przez władze sowieckie do pracy w Kotehozir, z braku środków do życia pracowałem przez 500 grm jeńczeniis do 5 stycznia 42r, a dowiedziawszy o komisjach sowiecko-polskich które przyjmowały do wojska udałem się do powyższej Komisji gdzie zostałem przyjęty a następnie z grupą ludzi z małym zapatrzaniem żywności zostałem skierowany do st. kolejowej Kermine gdzie stanąłem przed Komisją podlega K.U. nr 5. gdzie zostałem przyjęty do F.D.P. Stacja Żborna do czasu likwidacji stacji żbornej tj. do dnia 5 maja 1942r. a następnie zostałem przeniesiony do 23 pp
Zaskotnik